

Arthur C. Clarke

2010
DRUHÁ VESMÍRNÁ ODYSEA

Arthur C. Clarke

2010
DRUHÁ VESMÍRNÁ ODYSEA

ARGO

TRITON

*Přeložil Zdeněk Volný,
kapitolu 51 přeložil Vladimír Svoboda*

© Argo, 2017

© Stanislav Juhaňák – Triton, 2017

Copyright © 1982 by Serendib BV

Excerpts from 2001: A Space Odyssey. Copyright © 1968
by Arthur C. Clarke and Polaris Production, Inc.

Translation © Zdeněk Volný, 1991

Translation (chapter 51) © Vladimír Svoboda, 1971

Cover art © 1982 by Michael Whelan

Frontispiece © 1987 by Michael Whelan

ISBN 978-80-257-2093-6 (ARGO)

ISBN 978-80-7553-308-1 (Juhaňák Stanislav – TRITON)

*Věnuji s uctivým obdivem
dvěma ruským velikánům,
kteří jsou v knize představeni:*

*generálu Alexeji Leonovovi
– kosmonautu, Hrdinovi
Sovětského svazu, umělci*

a

*akademiku Andreji Sacharovovi
– vědci, laureátu Nobelovy ceny,
humanistovi*

l.

LEONOV

/1/ SETKÁNÍ V OHNISKU

Dokonce i v současném metrickém věku to stále ještě byl tisíci-stopý, a nikoli třístametrový teleskop. Jak se tropické slunce rychle sklánělo k odpočinku, obrovskou číši zasazenou mezi hory už napůl zahaloval stín, avšak trojúhelníkový nosič anténní soustavy zavěšený vysoko nad jejím středem se dosud třpytil v paprscích. Člověk by musel mít pěkně bystré oči, aby tam vysoko nahore rozeznal ve visutém bludišti mezi spleť nosníků, závěsných lan a vlnvodů dvě lidské postavy.

„Teď je ta pravá chvíle,“ řekl doktor Dimitrij Mojsevič svému starému příteli Heywoodu Floydovi, „abychom si promluvili o spoustě věcí. O botách a kosmických lodích a o pečném vosku, ale hlavně o monolitech a špatně fungujících počítačích.“

„Tak proto jsi mě vytáhl z jednání! Ne že bych měl něco proti. Carla jsem už slyšel mluvit o SETI tolikrát, že to můžu přednášet sám. A rozhled je odsud fantastický – víš, že jsem se sem, k anténnímu napáječi, nedostal ani jednou za celou dobu, kdy jsem v Arcibu?“

„Tvoje chyba. Já jsem vylezl až sem už třikrát. Umíš si to představit? My odsud nasloucháme celému vesmíru – a přitom nikdo nemůže slyšet nás. Ale pusťme se do tvého problému.“

„Do jakého problému?“

„Pro začátek třeba probereme, proč jsi musel odstoupit z funkce předsedy Národní rady pro astronautiku.“

„Nemusel. Havajská univerzita platí mnohem líp.“

„Řekněme, žes nemusel – udělals to o chvilku dřív. Jenže mě neoblafneš, Woody, ani se nepokoušej. Kdyby ti teď v tuhle chvíli nabídli radu řídit, zaváhal bys?“

„No dobře, ty chytráku. Co bys chtěl vědět?“

„Především – zpráva, kterou jste nakonec po tolika urgencích vydali, je v mnoha ohledech nedotažená. I když pomineme směšné a naprosto protiprávní tajnůstkářství, s nímž vaši lidé monolit v kráteru Tycho vykopali...“

„S tím nemám nic společného.“

„To rád slyším. Dokonce ti věřím. A oceňujeme skutečnost, že teď dovolujete každému, aby mohl tu věc zkoumat – což jste ovšem měli udělat hned na začátku. Ale ne, že by to zas tolik pomohlo.“

Rozhostilo se pochmurné mlčení a oba muži zatím přemítali o černé záhadě tam nahoře na Měsíci, stále pohrdavě vzdorující veškerým zbraním, jež proti ní lidský důmysl dokázal zamířit. Potom ruský vědec pokračoval.

„V každém případě, ať už je monolit v kráteru Tycho cokoli, tam u Jupitera je něco ještě mnohem důležitějšího. Tam nakonec taky vyslal svůj signál. A tak taky vaši lidé zabředli do potíží. To je mi, když už jsme u toho, líto – ačkoli Frank Poole byl jediný, koho jsem znal osobně. Seznámil jsem se s ním na kongresu IAF v roce 1998 – vypadal jako dobrý chlap.“

„Díky, *všichni* to byli dobří chlapi. Kéž bychom se dozvěděli, co se jim přihodilo.“

„Ať už to bylo cokoli, jistě uznáš, že se to dnes týká celého lidstva – nejen Spojených států. Nemůžete se už dál pokoušet využívat svoje poznatky pro čistě národní prospěch.“

„Dimitriji – víš velice dobře, že tvoje strana by si počínala stejně. A ty bys tomu napomáhal.“

„Máš naprostou pravdu. Ale tohle všechno už patří do historie – stejně jako vaše vláda, které právě skončilo funkční období a která nese za všechny ty zmatky odpovědnost. S novým prezidentem snad převládnu moudřejší názory.“

„Možná. Máš nějaké návrhy – a mluvíš oficiálně, anebo jenom sám za sebe?“

„V téhle chvíli jsem zcela neoficiální. Podnikám to, co ti zatracení politici nazývají průzkumné rozhovory. Kdyby něco, jednoduše všechno popřu.“

„No, tohle si nechám líbit. Tak dál.“

„Dobře – tak jak jsme na tom. Snažíte se co nejrychleji smontovat *Discovery 2* na parkovací oběžné dráze, jenže nemůžete doufat, že ji budete mít připravenou dřív než za tři roky, což znamená, že zmeškáte příští startovací okno...“

„Tohle nechci ani potvrdit, ani popřít. Nezapomínej, že se teď věnuju vědě a práci univerzitního rektora a od Astronautické rady jsem půl světa.“

„Předpokládám, že tvůj poslední výlet do Washingtonu byla jenom cesta za starými přáteli. Ale dál: naše loď *Alexej Leonov*...“

„Myslel jsem, že jste ji nazvali *German Titov*.“

„Omyl, *rektore*. Stará dobrá CIA vás zase jednou nechala na holičkách. Je to *Leonov*, asi tak od minulého ledna. A nikomu neříkej, co ti teď prozradím: že doletí k Jupiteru aspoň rok před *Discovery*.“

„A ty zas nikomu neříkej, že jsem ti prozradil, že přesně toho jsme se obávali. Ale pokračuj.“

„Protože moji šéfové jsou úplně stejně pitomí a krátkozrací jako tvoji, chtějí se do toho pustit sami. Což znamená, že všechno, co se přihodilo *vám*, může se stát i nám, a všichni budeme tam, kde jsme byli, u ničeho na druhou – anebo to bude ještě horší.“

„A co si *ty* myslíš, že se stalo za neštěstí? My jsme úplně stejně vyvedení z konceptu jako vy. Nepovídej mi, že jste nezachytili všechny relace, které David Bowman odvíšlal.“

„Ovšemže ano. Až po ta poslední slova: ‚Proboha, je plná hvězd!‘ Dokonce jsme provedli na vzorcích jeho hlasu analýzu přízvukných slabik. Nedomníváme se, že podlehl halucinacím, snažil se vylíčit, co skutečně viděl.“

„A co usuzujete o posunu z Dopplerova efektu?“

„Naprosto nemožný, samozřejmě. Když jsme ztratili Bowmanův signál, vzdaloval se jednou desetinou rychlosti světla. A dosáhl jí v kratší době než za dvě minuty. Čtvrt milionu gé!“

„Takže ho to muselo okamžitě zabít.“

„Nehraj si na naivku, Woody. Ukotvení vašich radioantén není zkonstruováno tak, aby bylo schopné odolat třeba jenom jedné setině takového zrychlení. Když *vydrželo*, mohl přežít i Bowman – aspoň do té doby, než jsme ztratili spojení.“

„Já si jenom tak sám pro sebe prověřuji vaše dedukce. Od téhle chvíle tápeme ve tmě úplně stejně jako vy. *Pokud* ovšem tápete.“

„Jen si tak pohrávám se spoustou bláznivých dohadů, o kterých bych se ti styděl povídat. Nicméně mám podezření, že žádný z nich není ani z poloviny tak šílený jako pravda.“

Výstražná navigační světla mrkala do celého okolí v krátkých karmínových výbuších a tři štíhlé věže nesoucí anténní komplex se rozzářily proti tmavnoucímu nebi jako majáky. Za kopci, tyčícími se všude okolo, zmizel i poslední rudý odlesk slunce. Heywood Floyd vyčkával na pověstný zelený záblesk, který ještě nikdy neviděl. A zase byl zklamán.

„Takže, Dimitriji,“ řekl, „přejdeme rovnou k věci. K čemu mě chceš dovést?“

„V databance *Discovery* určitě leží nesmírná kupa nedocenitelných informací, pravděpodobně se v ní hromadí i nadále, přestože loď přestala vysílat. Rádi bychom se k nim dostali.“

„Docela pochopitelné. Ale když tam doletíte a *Leonov* se s *Discovery* spojí, co vám zabrání, abyste se na ni vylodili a pořídili si kopie všeho, čeho se vám zachce?“

„Nikdy by mě nenapadlo, že právě *tobě* budu muset připomínat, že *Discovery* je teritorium Spojených států a každý neoprávněný vstup je pirátství.“

„Vyjma případu ohrožení lidského života, který by nebylo zas tak obtížné zinscenovat. Koneckonců, bylo by obtížné dohlížet na to, co tam vaši hoši vyvádějí, ze vzdálenosti miliardy kilometrů.“

„Díky za nanejvýš zajímavý návrh, postoupím ho dál. Jenže i kdybychom se tam vylodili, trvalo by nám celé týdny, než bychom rozluštili, jak vaše systémy fungují, a přečetli všechny vaše paměti. Já chci navrhnout spolupráci. Jsem přesvědčený, že to je nejlepší cesta – ale možná nám dá zabrat, než o tom přesvědčíme naše příslušné šéfy.“

„Chceš, aby jeden z našich astronautů odletěl s *Leonovem*?“

„Ano – nejlépe palubní inženýr specializovaný na systémy *Discovery*. Přesně jako ti, které cvičíte v Houstonu, aby dopravili loď nazpátek.“

„Jak ses *tohle* dozvěděl?“

„Proboha, Woody – stálo to ve videotextu *Aviation Weeku* už aspoň před měsícem.“

„*Nemám* kontakty; nikdo mě neupozorní, co už bylo odtajněné.“

„Další důvod strávit pár dní ve Washingtonu. Podpoříš mě?“

„Bezvýhradně. Stoprocentně s tebou souhlasím. Jenže...“

„Jenže co?“

„Oba musíme vyjednávat s dinosaury, kteří mají mozky v ocasech. Někteří z těch mých budou namítat: Jen nechte Rusy, ať se ženou k Jupiteru a srazí si tam vaz! Dostanete se tam stejně, jen o pár let později – tak jaký spěch?“

Na okamžik se na anténním nosiči rozhostilo ticho, rušené jen slaboučkým vrzáním mocných závěsných lan, která nesla soustavu antén ve stometrové výšce nad radioteleskopem. Pak Mojsevič navázal, tak tiše, že Floyd musel vynaložit značné úsilí, aby ho uslyšel:

„Překontroloval někdo později oběžnou dráhu *Discovery*?“

„To opravdu nevím – předpokládám, že ano. Ale proč se tím obtěžovat? Je dokonale stabilní.“

„Opravdu? Dovol, abych ti naprosto netaktně připomněl trapnou příhodu z dob staré slavné NASA. Vaši první kosmickou orbitální stanici – *Skylab*. Mělo se za to, že vydrží nahoře přinejmenším celé desetiletí, jenže trošku jste se spletli ve výpočtech. Těžce jste podcenili tření o vzduch v ionosféře a *Skylab* se zřítíl léta před

plánovanou dobou. Jsem si jistý, že si na všechno to vzrušení okolo vzpomínáš, ačkoli jsi tehdy byl ještě kluk.“

„Stalo se to ve stejném roce, kdy jsem promoval, a ty to dobře víš. Jenže *Discovery* se nikde k Jupiteru nepřibližuje. Dokonce i v perigeu – tedy v perijovu – zůstává mnohem výš, než aby na ni mohlo mít vliv tření o atmosféru.“

„Už jsem ti toho napovídal dost, abych šel znovu do vyhnanství na svoji daču – a možná by ti příště ani nedovolili, abys mě navštívil. Tak jenom laskavě požádej vaše lidi, co sledují letové dráhy, aby dělali svoji práci pečlivěji. A připomeň jim, že Jupiter má největší magnetosféru v celé Sluneční soustavě.“

„Došlo mi, kam míříš – díky. Ještě něco, než se spustíme dolů? Začínám mrznout.“

„Neměj obavy, kamaráde. Jakmile tohle nasadíš Washingtonu do hlavy – ale počkej s tím asi tak týden, aby na mě nepadlo podezření – věci brzy naberou obrátky, pořádné obrátky.“

/2/ DŮM DELFÍNŮ

Delfíni vplouvali do jídelny večer co večer, minutu před západem slunce. Od té doby, co se Floyd nastěhoval do rezidence rektora, porušili svůj zvyk jen jednou jedenkrát. Bylo to v den, kdy se přihnala '05 tsunami – jež naštěstí ztratila mnoho ze své síly, než dospěla k Hilu. Kdyby jeho přátelé porušili svůj denní řád znovu, naházel by Floyd rodinu do auta a vyrazil vzhůru, zhruba směrem na už nečinnou sopku Mauna Kea.

Ačkoli ho okouzlovali, musel připustit, že jejich hravost je občas na obtíž. Zámožnému podmořskému geologovi, jenž dům navrhoval, nikdy trocha vody nevadila, neboť na sobě míval jen plavky – nebo ani ty. Ale nezapomenutelnými se staly chvíle, kdy kompletní univerzitní rada ve večerních oblecích usrkávala okolo bazénu z koktejlů a vyčkávala, až dorazí význačný host z pevniny. Delfíni zcela správně usoudili, že dostanou podruhé něco na zub. A tak návštěvníka dost překvapilo, když ho uvítal urousaný výbor ve špatně padnoucích županech – a občerstvení bylo strašlivě slané.

Floyd často uvažoval o tom, co by asi řekla o jeho podivném a překrásném domě na srázném břehu Pacifiku Marion. Nikdy nepřišla moři na chuť, a přece nad ní nakonec zvítězilo. Ačkoli se mu její podoba zvolna z mysli vytrácela, stále se mu vybavovala zářící obrazovka, na níž si poprvé přečetl slova: Doktoru Floydovi – NALÉHAVÉ a SOUKROMÉ. A pak odvíjející se řádky světélkujících písmen, jež mu prudce a palčivě prosakovaly do vědomí:

S POLITOVÁNÍM OZNAMUJEME, ŽE JE OHLÁŠENA HAVÁRIE LETADLA NA LINCE 452 LONDÝN-WASHINGTON POBLÍŽ NEW FOUNDLANDU. ZÁCHRANNÉ PROSTŘEDKY SMĚŘUJÍ NA MÍSTO, AVŠAK OBÁVÁME SE, ŽE NIKDO NEPŘEŽIL.

Nebýt osudné náhody, býval by seděl v tomtéž letadle. Několik dní litoval, že ho práce pro Evropskou kosmickou agenturu zdržela v Paříži, handrkování o finančních nákladech na *Solaris* mu zachránilo život.

A tak teď měl nové zaměstnání, nový domov – a novou ženu. Osud si s ním znovu ironicky pohrál. Vzájemné obviňování a vyšetřování nezdaru výpravy k Jupiteru mu zcela zničilo washingtonskou kariéru, avšak člověk s jeho schopnostmi nikdy neztratil zaměstnání na dlouhou dobu. Odjakživa se mu zamlouvalo volnější tempo univerzitního života, a když se to zkombinovalo s jedním z nejkrásnějších míst na světě, neodolal. Ženu, která se stala jeho druhou manželkou, potkal měsíc poté, co ho jmenovali do funkce, když v davu turistů společně pozorovali ohnivé fontány nad Kilaueou.

Díky Karolíně objevil, že spokojenost je právě tak důležitá jako štěstí a má delší život. Stala se dobrou nevlastní matkou dvěma Marioniným dcerám a dala mu Chrise. Navzdory jejich dvacetiletému věkovému rozdílu měla porozumění pro jeho nálady a uměla si poradit s jeho občasnými depresemi. Díky ní vzpomínal nyní na Marion bez zármutku, ačkoli ne bez hořké nostalgie, jež bude provázet celý zbytek jeho života.

Karolína právě házela rybu největšímu delfínovi – velikému samci, kterému říkali Scarback – když tiché pípání na Floydově zápěstí ohlásilo, že někdo volá. Stiskl tenký kovový pásek, aby umlčel tiché zvonění a předešel hlasitému, a pak přešel k nejbližšímu z několika komunikátorů rozmístěných v pokoji.

„Tady rektor. Kdo volá?“

„Heywood? Tady je Viktor. Jak se máš?“

Floydovou myslí se ve zlomku vteřiny prohnal celý kaleidoskop pocitů. Nejprve ho přepadl odpor: jeho nástupce v úřadu –

a hlavní viník jeho pádu, tím si byl jistý – se od jeho odchodu z Washingtonu ani jedenkrát nepokusil navázat s ním kontakt. Pak se dostavila zvědavost: o čem chce mluvit? Pevně si umínil být užitečný co nejméně, pak se však za svou dětinskost zastyděl a nakonec ho zalila vlna vzrušení. Viktor Millson mohl volat jen z jediného důvodu.

Tak neutrálním hlasem, jak jen dokázal, Floyd odvětil: „Nemůžou si stěžovat. Máš nějaký problém?“

„Tahle linka je jištěná?“

„Díkybohu ne. Takové už teď nepotřebuju.“

„Hmm. No dobře, zkusím to i tak. Vzpomínáš na poslední projekt, za který jsi odpovídal?“

„Sotva bych mohl zapomenout, zvláště když mě před měsícem Podvýbor pro astronautiku zas předvolal, abych podal další svědectví.“

„Jistě, jistě. Už se musím doopravdy dokopat k tomu, abych si tvoje prohlášení přečetl. Jen co budu mít chvilku. Ale jsem děsně zasekaný dokončovacími pracemi, v tom je ta potíže.“

„Myslel jsem si, že všechno běží podle plánu.“

„Běží – naneštěstí. Nemáme nic, čím projekt urychlit; dokonce i když pro něj vyhlásíme nejvyšší prioritu, vytvoří to jen několikátýdenní rozdíl. *A to znamená, že přijedeme pozdě.*“

„Tomu nerozumím,“ povídal Floyd nevinně. „Ačkoli nechceme marnit čas, samozřejmě, žádný skutečně finální termín neexistuje.“

„Teď už je – jsou. Dokonce dva.“

„Překvapuješ mě.“

Pokud Viktor nějakou ironii postřehl, pominul ji. „Ano, existují dva pevné termíny – jeden daný lidmi, druhý ne. Teď se zdá, že nebudeme první, kdo se vrátí na – ehm, na scénu. Naši věční soupeři nás přežedenou aspoň o rok.“

„Mizérie.“

„Tohle ještě není to nejhorší. I kdyby vůbec nešlo o nějaké soutěžení, stejně bychom přišli s křížkem po funuse. Už tam nic nebude, až konečně dorazíme.“

„Ty bys mě rozesmál. Určitě bych něco zaslechl, kdyby Kongres zrušil gravitační zákon.“

„Myslím to vážně. Pozice je nestabilní – nemůžu tady uvádět podrobnosti. Zbytek večera strávíš doma?“

„Ano,“ odvětil Floyd a s mírným potěšením si uvědomil, že ve Washingtonu musí být hodně po půlnoci.

„Dobře. Během hodiny dostaneš balíček. Zavolej mi okamžitě, jak to stihneš prostudovat.“

„Nebude už pozdě?“

„Ano, bude. Jenže jsme promarnili příliš mnoho času. Další už ztrácet nechci.“

Millson dodržel slovo. Přesně o hodinu později se nedostavil nikdo menší než plukovník letectva a doručil zapečetěnou obálku. Zatímco Floyd pročítal její obsah, trpělivě seděl a povídal si s Karolínou. „Obávám se, že to budu muset zas odvézt, až budete hotov,“ dodal vysoce postavený poslíček omluvně.

„To jste mě potěšil,“ odvětil Floyd, zatímco se usazoval do houpací sítě, v níž četl nejraději.

Obálka obsahovala dva dokumenty, první byl velmi stručný. Nesl razítko PŘÍSNĚ TAJNĚ, nicméně PŘÍSNĚ bylo přeškrtnuto a oprava potvrzena třemi podpisy, všemi zcela nečitelnými. Zjevně to byl výtah z jakési mnohem delší zprávy, tvrdě cenzurovaný a plný bílých míst, takže takové čtení šlo člověku dost na nervy. Dal se naštěstí shrnout do jedné jediné věty: Rusové doletí na *Discovery* dávno předtím, než toho budou schopni její právoplatní majitelé. Poněvadž tohle už Floyd dávno věděl, rychle přešel ke druhému dokumentu – ačkoli ne dříve, než s uspokojením zaznamenal, že teď už to jméno mají správně. Dimitrij byl precizní, jako obvykle. Příští člověkem pilotovaná expedice k Jupiteru poletí na palubě kosmické lodi *Alexej Leonov*.

Druhý dokument byl mnohem delší a pouze důvěrný; v podstatě měl formu rukopisu článku pro časopis *Science*, připraveného k poslednímu zredigování před zadáním do tisku. Jeho

šťavnatý titulěk zněl „Kosmická loď *Discovery* a anomálie v její oběžné dráze“.

Za ním následovalo tucet stran výpočtů a astronomických tabulek. Floyd je rychle prolístoval, pokoušel se oddělit kov od hlušiny a zachytit jakýkoli náznak omluvy či alespoň rozpaků. Když skončil, pocítil nutkání hořce se zasmát, dokonce se neubráníl obdivu. Vůbec nikoho by nenapadlo, že stanice sledující průběh dráhy a vypočítávající efemeridy se nechaly naprosto zaskočit a tohle všechno je fantastická kamufláž. Ale hlavy nepochybně padat budou a Floyd věděl, že Viktor Millson je usekává s chutí – pokud se nestane jedním z prvních, jimž uletí. Ačkoli je třeba spravedlivě přiznat, že Viktor protestoval, když Kongres seškrtal náklady na sledovací síť. Proto se možná z oprátky vyvlékne.

„Děkuji, plukovníku,“ řekl Floyd, když se papíry probral. „Úplně stejně jako kdysi, když jsem dostával čist tajné materiály. To je jediná věc, která mi nechybí.“

Plukovník pečlivě uložil obálku do aktovky a nastavil kódy na zámcích.

„Doktor Millson by byl rád, kdybyste mu co nejdříve zavolal nazpátek.“

„Vím. Jenže nemám linku zajištěnou proti odposlechu, za okamžik mi přijde důležitá návštěva, a ať mě vezme čert, jestli mám chuť táhnout se do centra do vaší kanceláře v Hilu jenom proto, abych oznámil, že jsem si přečetl dva dokumenty. Vyřídíte mu, že jsem si je pečlivě prostudoval a se zájmem očekávám další kontakty.“

Na okamžik to vypadalo, že se s ním plukovník pustí do hádky. Pak si to rozmyslel, upjatě se rozloučil a nerudně se vytratil do noci.

„Oč se vlastně jedná?“ zeptala se Karolína. „Dnes večer přece žádnou návštěvu nečekáme, ať už důležitou nebo ne.“

„Nesnáším, aby mi někdo přikazoval, co mám dělat, zvlášť když je to Viktor Millson.“

„Vsadím se, že ti zavolá okamžitě, jakmile dostane hlášení od plukovníka.“

„V tom případě musíme vypnout video a dělat hluk, jako kdybychom pořádali večírek. Ale abych řekl úplnou pravdu, v tomto okamžiku doopravdy nemám, co bych dodal.“

„K čemu, jestli můžu pokračovat ve vyvízení.“

„Odpusť, miláčku. Vypadá to tak, že *Discovery* na nás zkouší nějakou habadůru. Mysleli jsme si, že loď obíhá po stabilní oběžné dráze, jenže teď se zdá, že se chystá spadnout.“

„Na Jupitera?“

„To ne – to je naprosto nemožné. Bowman ji nechal zaparkovanou na vnitřním Lagrangeově bodu, na spojnici mezi Jupiterem a měsícem Io. Měla se udržovat v podstatě stále na jednom místě, ačkoli vlivem vzdálenějších měsíců by trochu komíhala sem a tam.“

Ale to, co se s ní děje teď, je velice podivné a neznáme přesné vysvětlení. *Discovery* se stále rychleji posouvá k Io – ačkoli chvílemi zrychluje, a chvílemi se dokonce vrací nazpátek. Jestli jí to vydrží, zřítí se v průběhu dvou či tří let.“

„Myslela jsem si, že něco takového se v astronomii nemůže stát. Copak se nebeská mechanika nepovažuje za exaktní vědu? Aspoň tak se to nám, přihlouplým a zaostalým biologům, vždycky tvrdilo.“

„Je to exaktní věda, pokud se vezmou v úvahu veškeré vlivy. Jenže v okolí Io se dějí velice podivné věci. Kromě jeho sopek se tam objevují obrovité elektrické výboje – a každých deset hodin se otočí kolem dokola Jupiterovo magnetické pole. Takže gravitace není jediná síla, která na *Discovery* působí, měli jsme na to pomyslet dřív – mnohem dřív.“

„No dobře, ale teď už to není tvoje starost. Měl bys za to být vděčný.“

„Tvoje starost“ – úplně stejný výraz použil Dimitrij. A Dimitrij – ta stará mazaná liška! – ho znal mnohem déle než Karolína.

Možná to už nebyla jeho starost, avšak stále cítil odpovědnost. I když se práce účastnilo mnoho dalších, byl to on, kdo po finální analýze schválil plán na cestu k Jupiteru a kdo řídil jeho provádění.

Dokonce už tehdy míval pochyby; jeho názory coby vědce se střetávaly s povinnostmi úředníka. Byl by býval mohl vystoupit a postavit se krátkozraké politice tehdejší vlády – i když nakolik tím přispěl ke katastrofě, stále nebylo úplné zřejmé.

Možná by bylo nejlepší, kdyby tuhle kapitolu života uzavřel a soustředil veškeré svoje myšlenky a úsilí na novou kariéru. Jenže srdce mu říkalo, že to je nemožné; dokonce i kdyby Dimitrij nebyl rozvířil staré viny, vypluly by jednou na hladinu samy.

Čtyři muži zahynuli a jeden byl nezvěstný – tam kdesi nahoře mezi Jupiterovými měsíci. Ruce měl potřísněné krví a netušil, jak by ji měl smýt.

Arthur C. Clarke

2010: Druhá vesmírná odysea

Z anglického originálu *2010: Odyssey Two*, vydaného nakladatelstvím Del Rey / Ballantine v New Yorku roku 1989, přeložil Zdeněk Volný.

Ilustrace na obálce a frontispis Michael Whelan.

Grafická úprava Adam Pižurný.

Sazba Petr Teichmann.

Odpovědný redaktor Jiří Popiolek.

Technický redaktor Milan Dorazil.

V roce 2017 vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

www.argo.cz, argo@argo.cz,

jako svou 3196. publikaci, 71. svazek edice Fantastika

a Stanislav Juhaňák – Triton,

Vykáňská 5, 100 00, Praha 10,

www.tridistri.cz,

jako svou 2284. publikaci, 562. svazek v edici Trifid.

Vytiskla tiskárna Těšínské papírny.

Vydání páté, v nakladatelstvích Argo a Triton první.

ISBN 978-80-257-2093-6 (ARGO)

ISBN 978-80-7553-308-1 (Juhaňák Stanislav – TRITON)

Knihy nakladatelství Triton si můžete za zvýhodněné ceny objednat na www.tridistri.cz.

Knihy nakladatelství Argo distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice.

tel. 226 519 400, fax 226 519 387

e-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví

www.kosmas.cz